

Vejledning

for samarbejdet mellem **Almen Praksis** (AP)
og **Rusmiddelafrsnittet**
i Aalborg Kommune

**Aalborg
Kommune**

Vejledningens formål er at synliggøre de indbyrdes roller mellem Almen Praksis og Rusmiddelafrsnittet og hermed forebygge fremtidige udfordringer i samarbejdet. Vejledningen er ikke forpligtende, men har til formål at understøtte samarbejdet.

Vejledningen er struktureret ud fra en række begivenheder, hvor arbejdsgange og ansvarsområder for henholdsvis Almen Praksis og Rusmiddelafrsnittet er tydeliggjort.

Rusmiddelafrsnittet forpligter sig til fremadrettet, som minimum at sende besked til Almen Praksis via MedCom ved opstart og afslutning af misbrugsbehandling (såfremt der er samtykke fra borgeren) samt besvare korrespondancer undervejs i behandlingsforløb.

Almen Praksis kan kontakte Rusmiddelafrsnittet telefonisk på 9931 5740.

Tilbud i Rusmiddelafrsnittet

Alkohol

Ambulant alkoholbehandling har som udgangspunkt en forventet varighed af 9 måneder. Den primære behandling tilbyder individuelle samtaler og behandling i gruppe en gang om ugen. Efter endt primær behandling tilbydes opfølgning et halvt år efter.

Ekstern døgnbehandling har en forventet varighed af 3-4 måneder. Der iværksættes ambulant efterbehandling efter endt døgnbehandling.

Ambulant Alkohol-Efterbehandling har en forventet varighed af 6 måneder med 1 gruppesession ugentligt og individuelle samtaler efter behov.

Stoffer

Ambulant stofbehandling har som udgangspunkt en forventet varighed af 10 måneder. Den primære behandling tilbyder individuelle samtaler og behandling i gruppe. Efter endt primær behandling tilbydes opfølgende samtaler.

Ekstern døgnbehandling har en forventet varighed af 3-4 måneder. Der iværksættes efterbehandling efter endt døgnbehandling.

Stof-Efterbehandling har en forventet varighed af 3-6 måneder med ophold i Halvvejshus.

Substitutionsbehandling i Rusmiddelafrsnittets regi har en varierende varighed, som løbende vil blive vurderet.

Rusmiddelafrsnittets Substitutionsbehandling er den eneste afdeling med tilknyttet sundhedspersonale og en lægekonsulent ansat. Lægekonsulenten varetager den medicinske behandling for de borgere, der er i substitutionsbehandlingen grundet deres opioid misbrug, samt de borgere, der udtrappes af illegalt benzodiazepin misbrug. Derudover varetager lægekonsulenten de lovmæssige uvildige lægesamtaler ved borgerens opstart i stofbehandling.

BEGIVENHED:

Månedlige attesteringer af ædruelighed i forbindelse med generhvervelse af kørekort efter spirituskørsel

Læge:

Egen læge er ikke forpligtet til at attestere ædruelighed. Læge henviser kun borgeren til at kontakte Rusmiddelafsnittet, såfremt borgeren ønsker misbrugsbehandling i forbindelse med kontrol.

Rusmiddelafsnittet:

Ved borgerens henvendelse vurderes behandlingsbehovet, og der iværksættes misbrugsbehandling.

BEGIVENHED:

Urintest i forbindelse med generhvervelse af kørekort efter kørsel i stofpåvirket tilstand.

Læge og Rusmiddelafsnittet:

Kan informere patienten om at kontakte virksomheden Ferle, som har en samarbejdsaftale med Rusmiddelafsnittet og tilbyder at foretage de påkrævede urinprøver. Borgeren skal oplyses om egenbetaling. Pris per urinprøve 495 kr. – betales på dagen (hertil kommer tillæg for eventuel konfirmatorisk analyse).

Ferle, mobil: 8137 3137

BEGIVENHED:

Borger ønsker afrusning, herunder ordination af for eksempel klopoxid

Ansvarsfordelingen i forhold til afrusning er reguleret af Sundhedsaftalen (Den Tværsektorielle Grundaftale - Samarbejdsaftale om mennesker med sindslidelse og samtidigt misbrug). Her fremgår det, at Regionen (sygehuse) har ansvar for kompliceret afrusning, der kræver indlæggelse. Ambulant afrusning kan varetages i primærsektor – enten af praktiserende læge eller kommunen, der selv kan etablere afrusningspladser/træffe aftale med andre udbydere af alkoholbehandlingstilbud.

Afrusning er ikke en akut behandlingsindikation, men abstinenser er en akut behandlingskrævende tilstand.

Borger:

En borger, der ønsker afrusning, kan enten:

- Gøre det selv uden hjælp fra sundhedsfaglige og uden abstinensbehandling.
- Kontakte egen læge med henblik på råd og vejledning og eventuel vurdering i forhold til ambulant abstinensbehandling eller indlæggelse til afrusning.

Læge:

Egen læge kan vurdere:

- Om patienten kan tilbydes indlæggelse til afrusning ved mistanke om et kompliceret forløb.
- Om patienten kan tilbydes afrusning i eget hjem eventuel med abstinensbehandling.

Såfremt egen læge iværksætter ambulant afrusning, vil det altid være egen læge, der har det fulde ansvar. Opholder patienten sig på forsorgshjem, eller andre opholdssteder, er dette at betragte som patientens eget hjem, det vil sige uden sundhedsfagligt tilsyn. Afrusningsplanen og eventuelle ordinationer vil derfor udelukkende være en aftale mellem patienten og lægen.

Personale på forsorgshjem og andre opholdssteder kan med borgerens samtykke facilitere kontakten til lægen, men kan ikke påtage sig et sundhedsfagligt ansvar for afrusningen. Det er vigtigt, at frontpersonale omkring borgeren ikke selv definerer, hvilken behandling lægen skal tilbyde, men udelukkende faciliterer kontakten. Se bilag til samarbejds-aftalen vedrørende forsorgshjem og misbrugsbehandling.

Under normale omstændigheder kræver ordination af abstinensbehandling, at patienten møder op hos lægen til en objektiv undersøgelse og vurdering. Ordination af klopoxid eller andet beroligende kan som udgangspunkt ikke foregå per telefon eller per korrespondance.

Hjemmesygeplejen:

Egen læge kan anmode Hjemmesygeplejen om hjælp til medicinadministration til faste ordinationer, der ikke kræver en forudgående vurdering af abstinensgraden. Hjemmesygeplejen kan ikke tilbyde vurdering i forhold til abstinensscore med henblik på at vurdere tidspunkt og dosis for pn medicin. Ved behov for administration af medicin skal ordinationen derfor på forhånd være fastlagt af lægen i FMK (for eksempel klopoxid fast x gange dagligt i x antal dage) uanset symptomscore og abstinensgraden. Højest udlevering x 3 dagligt.

Rusmiddelafsnittet:

Rusmiddelafsnittet kan ikke tilbyde ambulant afrusning. Rusmiddelafsnittet kan inden opstart af behandling henvise til egen læge med henblik på vurdering i forhold til ambulant abstinensbehandling.

Rusmiddelafsnittet kontakter egen læge, hvis en borger vurderes at have behov for lægelig hjælp, enten per korrespondance eller telefonisk.

Regionen (Akutmodtagelsen):

Regionen tilbyder efter henvisning fra egen læge eller vagtlæge vurdering i Akutmodtagelsen med henblik på indlæggelse af patienter, når nedenstående kriterier er opfyldte.

Kriterier for indlæggelse:

Borgeren kan indlægges, når der er symptomer på alkoholabstinenser, alkoholabstinenskramper og/eller delirium tremens.

Et kompliceret forløb er, når der er tale om en akut opstået tilstand med uro, tremor, sved med videre udløst af nedsat eller ophørt alkoholindtag hos en alkoholfhængig, og der er brug for observationer med hensyn til puls, temperatur, motorisk uro, sved, tremor, orientering, angst og hallucinationer.

Når patienter indlægges på somatisk sygehus er behandlingsmålet at mindske patientens abstinenssymptomer, så patienten kan udskrives til behandling af deres alkoholfhængighed i kommunalt regi eventuelt under fortsat aftrapning af behandling mod abstinenser.

Borgeren hjemsendes fra Akutmodtagelsen, hvis lægen i Akutmodtagelsen vurderer, at behandlingen kan fortsætte i kommunalt regi med den praktiserende læge, som behandler.

De fleste patienter kan udskrives til opfølgning i almen praksis. Sværere eller langvarig afhængighed bør behandles i en specialiseret alkoholbehandlingsinstitution.

Efter afrusningen

Såfremt borgeren ønsker opstart i behandling efter endt afrusning, informerer egen læge borgeren om at tage kontakt til Rusmiddelafsnittets Visitation på telefon 9931 5740, eller at borgeren kan booke tid online til en Åben Rådgivning i Rusmiddelafsnittets Visitation.

Det kan gøres her: [Online tidsbestilling til Åben rådgivning](#)

BEGIVENHED:

Borger har brug for antabus, campral eller lignende i forbindelse med alkoholbehandling

Læge:

Egen læge tager stilling til medicinordination, herunder antabus, campral eller lignende.

Rusmiddelafsnittet:

Rusmiddelafsnittet tilbyder kognitiv og dobbeltfokuseret misbrugsbehandling - baseret på samtaler med fokus på at ændre tanke og handlemønstre. Der er ikke sundhedsfagligt personale eller læge tilknyttet Rusmiddelafsnittet Alkoholbehandling. Ordination af Antabus eller Campral er ikke en forudsætning for deltagelse i den ambulante Alkoholbehandling, ligesom ordination af Antabus eller Campral ikke forudsætter, at man er tilknyttet Rusmiddelafsnittets Alkoholbehandling. Såfremt Rusmiddelafsnittet giver råd og vejledning omkring mulighed for støttemedicin, orienterer Rusmiddelafsnittet egen læge herom.

BEGIVENHED:

Borger har brug for substitutionsbehandling i forbindelse med illegal opioid misbrug (eventuelt i kombination med lægeordineret forbrug)

Læge:

Egen læge orienterer om/henviser til, at borgeren skal tage kontakt til Rusmiddelafsnittets Visitation på telefon 99 31 57 40, eller borgeren kan booke tid online til en Åben Rådgivning i Rusmiddelafsnittets Visitation.

Rusmiddelafsnittet:

Rusmiddelafsnittet iværksætter udredning og medicinsk behandling. Lægekonsulenten har opstartssamtalen med borgeren, udarbejder en behandlingsplan og beslutter, om der skal bruges buprenorfin eller metadon.

BEGIVENHED:

Borger ønsker udtrapning af lægeordineret opioid.

Læge:

Egen læge er ansvarlig for udtrapningsplan.

Rusmiddelafsnittet:

Rusmiddelafsnittet vil gerne samarbejde omkring den enkelte borger i forhold til, at vi sideløbende med en udtrapningsplan kan iværksætte behandling af borgerens afhængighed, så borgeren for eksempel har mulighed for at arbejde med, hvilke tankemønstre og handlinger, der knytter sig til afhængigheden, således han/hun kan opnå den nødvendige viden til at bryde disse mønstre.

BEGIVENHED:

Borgeren ønsker udtrapning af illegale benzodiazepiner (eventuelt i kombination med lægeordineret forbrug)

Læge:

Egen læge henviser borgeren til at kontakte Rusmiddelafsnittets Visitation. Telefon 9931 5740.

Rusmiddelafsnittet:

Rusmiddelafsnittet har behandlingsansvaret for disse borgere – forudsat at borgeren lader sig indskrive i Substitutionsbehandlingen eller den ambulante Stofbehandling under nedtrapningen. Det er væsentligt at understrege, at der er tale om udtrapning og ikke vedligehold, samt at der er tale om en målgruppe, hvor benzodiazepin ofte er hovedstoffet.

Aktuel medicinering fremgår af FMK, og Rusmiddelafsnittet orienterer egen læge ved opstart og afslutning af behandling (såfremt der er samtykke fra borgeren).

BEGIVENHED:

Borger ønsker udtrapning af lægeordineret benzodiazepiner

Læge:

Egen læge er ansvarlig for udtrapningsplan.

Rusmiddelafsnittet:

Rusmiddelafsnittet vil gerne samarbejde omkring den enkelte borger i forhold til, at vi sideløbende med en udtrapningsplan kan iværksætte behandling af borgerens afhængighed.

Det er dog væsentligt at have fokus på, at en benzodiazepin nedtrapningsplan, som oftest er meget længere end afhængighedsbehandlingen. Der kan med fordel tænkes Rusmiddelafsnittets rolle ind for eksempel i starten af nedtrapningsplanen, samt igen ved afslutningen af planen, så borgeren for eksempel har mulighed for at arbejde med, hvilke tankemønstre og handlinger, der knytter sig til afhængigheden, således han/hun kan opnå den nødvendige viden til at bryde disse mønstre.

BEGIVENHED:

Varetagelse af anden medicin i forbindelse med Substitutionsbehandling

Læge:

Egen læge står for varetagelsen af anden medicin.

BEGIVENHED:

Borger henvender sig med akutte opioidabstinenser

Personer som grundet et længere tids overforbrug af opioider oplever opioid abstinenssymptomer ved ophør eller reduktion i forbruget af opioider.

Jævnfør ændringen i autorisationslovens § 41 (1. juli 2019), er det blevet indskærpet, at alle (Rusmiddelafsnittet, sygehuse og praktiserende læger) har et ansvar for at behandle borgere, der møder med akutte opioid abstinenser.

Læge:

Hvis en borger møder ved egen læge med akutte abstinenser, som mistænkes udløst af en afhængighed af opioider, skal egen læge varetage abstinensbehandlingen og eventuelt henvise til indlæggelse.

Rusmiddelafsnittet:

Hvis en borger møder i Rusmiddelafsnittet med akutte abstinenser, som mistænkes udløst af en afhængighed af opioider, henvises borgeren akut til Substitutionbehandlingen, Kastetvej 24, 9000 Aalborg (rettes til: Rantzausgade 8, 9000 Aalborg). Her vil patienten blive modtaget af en sygeplejerske. Såfremt lægekonsulenten er i huset, gives patienten en akut tid samme dag til vurdering, og eventuel iværksættelse af behandling, hvis det vurderes indiceret.

Såfremt lægekonsulenten ikke er tilstede på Rusmiddelafsnittet, kontakter sygeplejersken lægekonsulenten telefonisk. Vurderes der at være indikation for akut vurdering, kontakter sygeplejersken skadestuen med henblik på akut lægelig vurdering og behandling der. Rusmiddelafsnittet er behjælpelig med at skabe kontakt til akutmodtagelsen, samt passende transport til patienten.

